

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κουτελέκος Ιωάννης

Καθηγητής Εφαρμογών Τμήματος Νοσηλευτικής ΤΕΙ Αθήνας

DOI:10.5281/zenodo.17323

Η συμβουλευτική Ψυχολογία προάγει τη διαβίου προσωπική και διαπροσωπική λειτουργικότητα, δίνοντας έμφαση στις συναισθηματικές, κοινωνικές, επαγγελματικές, εκπαιδευτικές και αναπτυξιακές ανάγκες καθώς και σε θέματα που αφορούν τη γενικότερη υγεία, ευεξία των ατόμων που την αποζητούν. Κατά αυτό τον τρόπο η Συμβουλευτική αποτελεί μέρος του επαγγελματικού ρόλου των Νοσηλευτών και απαραίτητη προϋπόθεση εκπαίδευσής τους για την παροχή ολιστικής φροντίδας. Συγκεκριμένα, η Συμβουλευτική ενδυναμώνει το θεραπευτικό αποτέλεσμα καθώς οι επαγγελματίες υγείας δεν εστιάζουν μόνον στην αντιμετώπιση της νόσου, αλλά αναπτύσσουν ουσιαστική επικοινωνία, βελτιώνοντας τη σχέση τους μεταξύ των ασθενών. Μέσα από τις δεξιότητες της Συμβουλευτικής οι Νοσηλευτές, συμμετέχουν με ενσυναίσθηση στις ανάγκες, τους φόβους και τις ανησυχίες, των ασθενών τους με δημιουργική φαντασία, ενώ παράλληλα θεμελιώνουν μια εμπιστευτική και ενισχυτική

σχέση μεταξύ συμβούλου και ασθενή που στηρίζεται στην αναγνώριση, την εκτίμηση, την κατανόηση και στο σεβασμό.¹⁻⁶

Με τη συμβουλευτική εγκαθίσταται μια νέα δυναμική στη σχέση Νοσηλευτή, ασθενή και οικογένειας, καθότι αναπτύσσεται μια διαλεκτική αλληλεπίδραση. Η διαλεκτική ικανότητα που κυριαρχεί στην συμβουλευτική διαδικασία, αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της σχέσης, όπου ο σύμβουλος ύστερα από ενεργητική ακρόαση, παρέχει βοήθεια στην βοήθεια, προκειμένου να ενισχύσει την αυτοεικόνα, την αυτογνωσία και την αυτοπεποίθηση του ατόμου και να βελτιώσει την προσωπική ψυχική κατάσταση του εξυπηρετούντα. (π.χ λύπη, στενοχώρια, πένθος, σοβαρή ασθένεια, αναπηρία, απώλεια, κατάθλιψη, προβλήματα στην οικογένεια, στο επάγγελμα, κ.ά.). Το πρόγραμμα της συμβουλευτικής εκτίμησης είναι εξατομικευμένο και προσαρμοσμένο στη διαφορετικότητα του κάθε ατόμου, ώστε

να ανταποκρίνεται στις προσωπικές του ανάγκες.¹⁻⁶

Είναι ανάγκη, η Συμβουλευτική να συμπεριλαμβάνεται στην βασική και μεταβασική εκπαίδευση στη Νοσηλευτική και να συμπεριλάβει τη διδασκαλία συμβουλευτικών δεξιοτήτων, ώστε να μπορούν οι Νοσηλευτές να εξοικειωθούν με τις συμβουλευτικές παρεμβάσεις, για να μπορούν να την εφαρμόζουν στα πλαίσια της Νοσηλευτικής τους άσκησης μέσα στο Νοσοκομείο και στην ευρύτερη κοινότητα. Ειδικά, οι Νοσηλευτές της Κοινωνικής Νοσηλευτικής, θα πρέπει να προωθούν στο ευρύ πληθυσμό συμβουλευτικά προγράμματα που να αφορούν θέματα πρόληψης και αποκατάστασης σε όλο το ευρύ ηλικιακό φάσμα.⁶⁻⁸

Τα τελευταία χρόνια στο χώρο της Συμβουλευτικής και λόγω των κοινωνικοοικονομικών αλλαγών και της παγκοσμιοποίησης, γίνεται λόγος και για το ρόλο της «Πολυπολιτισμικής Συμβουλευτικής», (Multicultural counseling), που απευθύνεται σε άτομα που δεν ανήκουν απόλυτα στην κυρίαρχη πολιτισμική κουλτούρα, αφού προέρχονται από άλλα πολιτισμικά πλαίσια, με διαφορετικά ήθη, έθιμα, θρησκείες, πολιτισμικές κουλτούρες. (π.χ. εθνικές μειονότητες, οικονομικοί μετανάστες, κ.α.). Στις μέρες μας στο χώρο

της υγείας και λόγω των μετακινήσεων του πληθυσμού, έχουμε να αντιμετωπίσουμε με τις βασικές γνώσεις και τις δεξιότητες της συμβουλευτικής τη έννοια της διαφορετικότητας, ετερότητας, μέσα από ειδικές πολυπολιτισμικές δεξιότητες που άπτονται στις πανανθρώπινες αξίες και στις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όλων των ηλικιών.⁹⁻¹¹

Συμπερασματικά στη Νοσηλευτική, η Συμβουλευτική υπηρετεί την ψυχική υγεία τόσο των επαγγελματιών υγείας, όσο και ενισχύει την ψυχική ευεξία των ασθενών. Οι Νοσηλευτές αισθάνονται ότι μέσα από την εκπαίδευση στην Συμβουλευτική εκπληρώνονται οι προσδοκίες τους και καλύπτονται οι βιοψυχοκοινωνικές τους ανάγκες, ενώ ο εσωτερικός τους κόσμος ικανοποιείται από την προσφορά και την ανταπόκρισή τους από αυτήν. Η Συμβουλευτική αποδίδει ουσιαστικά όταν το εκπαιδευτικό σύστημα που τηρείται μέσα στον οργανισμό που συνεχώς μαθαίνει, αξιολογεί και ανατροφοδοτεί την ικανοποίηση των νοσηλευόμενων και του προσωπικού του. Για αυτό βασικό μέλημα είναι να εκπαιδευτεί όλο το προσωπικό υγείας σε δεξιότητες της Συμβουλευτικής, με πολυπολιτισμικές επισημάνσεις, αφού μέσα από τέτοιους είδους παρεμβάσεις παρέχεται υψηλή ποιοτική φροντίδα υγείας.

Βιβλιογραφία

1. Παπαδάτου Δ., Αναγνωστόπουλος Φ. Η ψυχολογία στο χώρο της υγείας, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1999.
2. Μαλικιώση – Λοΐζου Μ. Εφαρμογή της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας σε ειδικές κοινωνικές ομάδες. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις ΤΕΑΠΗ-ΠΜΣ' 'Ειδική αγωγή, Αθήνα, 1996.
3. Μαλικιώση – Λοΐζου Μ. Συμβουλευτική Ψυχολογία. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1996
4. Μαλικιώση – Λοΐζου Μ. Συμβουλευτική Ψυχολογία : Σύγχρονες προσεγγίσεις. Εκδ., Ατραπός, Αθήνα, 2007.
5. Δημητρόπουλος Ε. Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία. Εκδ., Γρηγόρης, Αθήνα, 1998.
6. Κουτελέκος Ι. Περιεγχειρητική συμβουλευτική παιδιού. Το Βήμα του Ασκληπιού. 2012,11(3):319-329.
7. Dryden W., Mearns D. Experiences in Counseling in action. Sage, London, 1990.
8. Peplau H. Interpersonal relations in nursing Macmillan, Basingstoke, 1998.
9. Κουτελέκος Ι. Δικαιώματα παιδιατρικού ασθενή. Το Βήμα του Ασκληπιού. 2013,12 (1):47-55.
10. Κουτελέκος Ι., Γερογιάννη, Γ. Θρησκευτικότητα στο χώρο του νοσοκομείου. Το Βήμα του Ασκληπιού. 2011,10(4):480-486.
11. Wing Sue Derald., Gallardo Miguel E., Neville Helen A. Case Studies in Multicultural Counseling and Therapy. Eds., Wiley, Canada,2014.